

Funded by
the European Union

LINK ZA SARADNJU / SURADNJU

Prvi projektni Forum za razmjenu najboljih praksi saradnje organizacija civilnog društva (OCD) i lokalnih vlasti

Zavidovići, Bosna i Hercegovina

17.3.2022.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Forum je imao dva glavna cilja:

1. Procijeniti stanje u pogledu suradnje lokalnih vlasti i civilnog društva u 12 lokalnih samouprava Bosne i Hercegovine i
2. pokrenuti ELoGE program u Bosni and Hercegovini.

U prvom dijelu programa Foruma sudionicima su se obratili govornici, predstavnici projektnog konzorcija, gradonačelnik domaćina Općine Zavidovići, Vijeća Europe, te Europske unije, koji su istaknuli **važnost jačanja suradnje između vlasti i civilnog društva, važnost otvorenosti i spremnosti svih sudionika da se uključe u ovaj proces kao i važnosti korištenja alata i metoda sudjelovanja građana u odlučivanju, deliberativnom procesu stvaranja modernih i prosperitetnih zajednica.**

- **Gianluca Vannini**, šef Sekcije operacija za socijalni razvoj, civilno društvo i prekograničnu suradnju pri Delegaciji Europske unije u BiH istaknuo je važnost i specifičnost procesa suradnje između organizacija civilnog društva i lokalnih vlasti, naglašavajući da: *„Put koji vodi ka efikasnoj lokalnoj upravi zahtijeva postojanje dugoročne vizije, fokusirane na iskrenom uvažavanju potreba građana i poslovnog sektora. Izgradnja povjerenja mora da bude prioritet. Jačanje participativnih procesa i strateški pristup su dva preduvjeta potrebna za uspješnu reformu.”*
- Imajući u vidu važnost pokretanja ovakvog procesa, prisutnima se putem video linka obratila **Bojana Urumova**, šefica Ureda Vijeća Europe u BiH, rekavši: *“U godini kada Bosna i Hercegovina obilježava 20 godina od članstva u Vijeću Evrope, zadovoljstvo je vidjeti da lokalne organizacije poput Agencije lokalne demokratije Mostar imaju kapacitet da rade na poboljšanju kvalitete lokalne demokratije. U saradnji sa Centrom za ekspertizu u dobrom upravljanju Vijeća Evrope, ubijedena sam da će 12 lokalnih zajednica, učesnica ovog programa, unaprijediti procese upravljanja na lokalnom nivou. Vijeće Evrope će kroz novi Akcioni plan za period od 2022-2025. godine nastaviti da pruža podršku razvoju demokratije, transparentnosti u radu i uključivanju građana u procese donošenja odluka.”*

CENTAR
ZA RAZVOJ
HERCEGOVINE

CENTER FOR
DEVELOPMENT
OF HERCEGOVINA

European Association
For Local Democracy

Funded by
the European Union

- **Niall Sheerin**, Program menadžer, Stručnog centra za dobro upravljanje, Generalnog direktorata za demokratiju Vijeća Europe, koji se također obratio sudionicima ovog Foruma putem video linka, naglasio je: *“Vijeće Europe postoji da štiti i promiče europske standarde u ljudskim pravima, demokraciji i vladavini prava. Projekt "LINK za saradnju/suradnju" nudi vektor za promicanje 12 principa dobrog demokratskog upravljanja Vijeća Europe kroz program ELoGE. Preuzimajući obvezu primjene ELoGE Standarda, gradovi i općine/opštine u Bosni i Hercegovini su suglasne da će mjeriti svoj učinak u odnosu na svaki od 12 principa, podižući na taj način svijest i izazivajući razmišljanje o vlastitoj praksi demokratskog upravljanja.”*
- Imajući u vidu nedavno iskustvo ALDA-e u pokretanju programa ELoGE u Hrvatskoj i Sjevernoj Makedoniji i važnost uspostavljanja takvog procesa u Bosni i Hercegovini, sudionicima Foruma se obratila i **Antonella Valmorbida**, generalna tajnica Evropske asocijacije za lokalnu demokratiju (ALDA), ističući: *„Evropska oznaka izvrsnosti u upravljanju ili ELoGE, program je osmišljen da podrži zajednice u njihovoj potrazi za poboljšanjem svoje lokalne samouprave, čineći je odgovornijom prema potrebama građana i dodatno omogućavajući građansko učešće. ELoGE koristi 12 principa dobrog demokratskog upravljanja kao mjerilo za postizanje ovog cilja, pomažući zainteresiranim lokalnim samoupravama u provedbi i evaluaciji.“*
- Osvrćući se na važnost participativnih procesa kao ključnog faktora razvoja i stabilnosti lokalne demokracije, **Dženana Dedić**, direktorica Agencije lokalne demokracije Mostar, istaknula je: *“Stvaranje novog pozitivnog okruženja zasnovanog na zajedničkom interesu življenja u zajedničkom prostoru i okruženju, te izgradnja povjerenja među svim akterima u lokalnoj zajednici, kreira ambijent pozitivnih trendova i napretka. Lokalne vlasti koje iskoriste resurse i prilike da usvoje nove alate i mehanizme dobre lokalne uprave, koja će građane imati kao partnere, stvoriti će prosperitetne lokalne zajednice.“*
- **Hašim Mujanović**, načelnik Općine Zavidovići i jedan od domaćina Foruma, istaknuo je važnost predanosti kontinuiranom unapređenju javnih usluga i postizanju učinkovitijeg i odgovornijeg upravljanja: *„Općina Zavidovići je uvijek spremna sudjelovati u projektima koji imaju za cilj promicanje dobrog upravljanja lokalne samouprave. Zajedno s organizacijama civilnog društva spremni smo jačati kapacitete lokalnih vlasti, zajednički rješavati probleme, te želimo dodatno jačati povezanost s građanima uključivanjem u proces javnih politika. Primjenjujući načela ELoGE metodologije za dobro upravljanje, uvjereni smo da će naša jedinica lokalne samouprave imati priliku ponuditi bolje javne usluge i rješenja koja će zadovoljiti potrebe svih naših građana.“*

CENTAR
ZA RAZVOJ
HERCEGOVINE

CENTER FOR
DEVELOPMENT
OF HERCEGOVINA

ALDA
European Association
For Local Democracy

Funded by
the European Union

Pokretanje ELoGE programa u Bosni i Hercegovini bilo je posebno značajno. Dvanaest predstavnika lokalnih samouprava obuhvaćenih ovim projektom pokazalo je istaknutu razinu odgovornosti i spremnosti da preispita kvalitetu svog rada, kvalitetu usluga koje pružaju svojim građanima, te spremnost da rade na poboljšanju svojih kapaciteta i kompetencija.

Drugi dio Foruma bio je posvećen ocjenjivanju razine i kvalitete suradnje lokalnih vlasti i civilnog društva u dvanaest gradova/općina/opština korisnica projekta. Pedesetak sudionika radilo je u tri radne grupe, od kojih je svaka predstavljala oba sektora lokalnih zajednica, različite veličine (površine i broja stanovnika) iz oba entiteta Bosne i Hercegovine, te su odgovorili na dva upitnika, jedan za lokalne vlasti, a drugi za građane/organizacije civilnog društva. Putem online upitnika državni službenici i građani odgovorili su na trideset i osam pitanja. Upitnik je sastavljen od tri dijela:

1. formalni okvir za suradnju
2. budžet i financiranje
3. komunikacija i sudjelovanje

Odgovori su odmah sažeti putem Google aplikacije, a analiza je predstavljena u završnom dijelu programa Foruma. Radne grupe vodili su moderatori/panelisti, koji su uz Google analizu dali i svoj stručni osvrt i preporuke iz svake od 4 lokalne zajednice koje su sudjelovale u radu jedne radne grupe. Ovaj inovativni digitalni pristup učinkovitim prikupljanju velike količine relevantnih informacija vrlo je dobro prihvaćen od sudionika i implementiran kao dobra praksa koju ćemo koristiti u budućnosti.

Analiza kao i preporuke moderatora pokazale su da:

1. Postoji formalni okvir za suradnju poput Statuta, Poslovnika o radu Vijeća/Skupštine, službi i/ili službenika za suradnju s OCD-ima (80%-100%), te u manjoj mjeri: strateški dokumenti koji osiguravaju uključenost organizacija civilnog društva, komunikacijska strategija/plan, sporazum o suradnji s OCD-ima (30%-60%);
2. Postoje budžetske stavke namijenjene financiranju udruga i zaklada, kao i sredstva za projekte od interesa za lokalnu zajednicu (70% -100%), ali ne postoje jasne i transparentne procedure i kriteriji za dodjelu tih sredstava (35% - 40%);
3. Postoji osnova za komunikaciju i uključivanje građana u procese donošenja odluka: web stranice i Facebook stranice, određeni datumi za prijem građana, online komunikacija, sudjelovanje u budžetiranju, izvješća sa sjednica Vijeća/Skupštine (60%-100%), iako postoji potreba za informiranjem građana i OCD općenito o radu lokalnih samouprava, o uslugama koje pružaju građanima, o mogućnostima i načinima komunikacije s lokalnim vlastima te o

Funded by
the European Union

metodama i alatima uključivanja građana u procesi planiranja i donošenja odluka. Također postoji velika potreba za digitalizacijom i općenito modernizacijom komunikacijskih mehanizama i sudjelovanja građana u tim procesima.

CENTAR
ZA RAZVOJ
HERCEGOVINE

CENTER FOR
DEVELOPMENT
OF HERCEGOVINA

European Association
For Local Democracy